

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/292/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117248769
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117248769.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Grösslingova 77, 824 68 Bratislava, IČO: 31351026, právne zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanej F. N., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom R. XXX/XX, XXX XX Z. Z., o zaplatenie 22.228,78 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/29/2018-86 z 14. júna 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 14. 06. 2018 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 20.862,22 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 19.985,10 Eur od 10. 11. 2017 až do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok). O náhrade trov konania okresný súd rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanej v plnej výške (tretí výrok).

2. V úvode odôvodnenia rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že na základe žiadosti o poskytnutie úveru a Zmluvy o stavebnom sporení uzatvorenej na cieľovú sumu 20.000,- Eur uzatvorili strany sporu dňa 09. 09. 2014 Úverovú zmluvu k účtu č. XXXXXXXX/XXXX (ďalej aj „Úverová zmluva“), predmetom ktorej bol medziúver podľa VOP pre stavebné sporenie J. v sume 20.000,- Eur, pri úrokovej sadzbe 7,79 % p. a., ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 190,- Eur v 16. deň v príslušnom mesiaci so začiatkom splácania od 01. 10. 2014. Poskytnutie a výplata úveru bola žalovanej oznámená listami zo dňa 11. 09. 2014 a 08. 09. 2015. Žalovanej bol poskytnutý medziúver na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na riadny stavebný úver s tým, že splátka medziúveru v sume 190,- Eur vrátane príplatku na hromadné poistenie dlžnej sumy v sume 6,- Eur bola v súlade s článkom III. ods. 3 a článkom IV. ods. 2 Úverovej zmluvy prerozdelená, 0,27 % z cieľovej sumy bolo použitých na sporenie, 0,65 % z cieľovej sumy bolo použitých na úhradu úrokov z poskytnutého medziúveru a poplatkov súvisiacich s medziúverom. Žalovaná úver riadne nesplácala, preto žalobca zosplatnil úver dňom 28. 12. 2016 a žalovanú vyzval na zaplatenie zostatku úveru vo výške 19.985,10 Eur. Od uvedeného termínu sa zvýšila platná úroková sadzba o 5 % p. a. na riadny úrok vo výške 7,79 % p. a. v súlade s § 497 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. v zmysle § 369 ods. 1 ObZ.

3. Prvoinštančný súd poukázal na ustanovenia § 497 ObZ, § 39, § 52 ods.1, 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a

uviedol, že: „ V konaní nebolo sporné, že strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu zo dňa 09. 09. 2014 na základe žiadosti žalovanej. Ku zmluve o stavebnom sporení jej bol poskytnutý medziúver vo výške 20.000,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou 7,79 % p. a.. Žalovaná mala vykonávať mesačné splátky 190,- Eur, z dôvodu porušenia zmluvných povinností došlo zo strany žalobcu k okamžitému splateniu úveru dňa 28. 12. 2016. Súd žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu vo výške 20.862,22 Eur, ktorá predstavuje istinu 19.985,10 Eur a úrok z omeškania 877,12 Eur od 29. 12. 2016 do 09. 11. 2017, t. j. od zosplatnenia do vyúčtovania. V tejto časti považoval súd žalobu za dôvodnú. V časti, kde žalobca požadoval úrok z úveru z nesplatennej priznanej istiny žalobu zamietol. K predčasnému zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním žalobcu ako veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie práva na dispozícii s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa a nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak nastal tento stav veriteľ nemá právo inkasovať úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, keď spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom, vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Takýto stav by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi. Navyše keď veriteľ si môže nárokovať a domôcť sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa. Zároveň by bol podporený stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti alebo stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú sumu jednorazovo. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia. V takomto stave patria zmluvným stranám len sankcie s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Ak sa žalobca od platných plnení domáha aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovení OZ i s poukazom na § 53 ods. 4 písm. k/ OZ. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania alebo ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do jeho splatenia, spôsobuje značnú nerovnováhu na škodu spotrebiteľa predstavuje jeho značné zhoršenie jeho postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Nie je kogentná úprava o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a na viac sa dostáva do rozporu s ustanovením § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Takáto dohoda je neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39, § 52 ods. 2, § 517 ods. 2 OZ (rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 6Co/190/2014 a uznesenie IV.ÚS 476/2012). Súd z tohto dôvodu nepriznal žalobcovi

úrok z úveru vyčíslený od 29. 12. 2016 do 09. 11. 2017 vo výške 1.366,56 Eur, ktorý je vyčíslený už po zosplatnení, keďže má za to, že úroky z úveru patria žalobcovi len do vyhlásenia okamžitej splatnosti a nepriznal úrok z úveru 7,79 % p. a. od 10. 11. 2017 až do zaplatenia a úrok z omeškania priznal žalobcovi len z istiny, nie aj úrok z úroku. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ako sankciu za neplnenie povinnosti plniť včas a riadne, tak ako vyplýva z výrokovkej časti tohto rozhodnutia od 10. 11. 2017 až do zaplatenia. Súd vzhľadom na vyššie uvedené žalobu v prevyšujúcej časti úroku z omeškania a úroku z úveru zamietol“.

4. Na rozhodnutie o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a podľa zásady úspechu žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca, konkrétne do výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (druhý výrok) a proti závislému výroku o trovách konania (tretí výrok) v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu a prizná mu náhradu trov konania.

6. Nesúhlasil sa s názorom okresného súdu o nedôvodnosti nároku na zaplatenie úrokov po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ku ktorému záveru prvoinštančný súd dospel s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014. Argumentácia prvoinštančného súdu sa nesprávne opiera iba o jediné rozhodnutie, ktoré nezohľadňuje ustálený doktrínálny výklad ustanovení § 502, § 503 ObZ a konštantnú rozhodovaciu prax súdov SR a ČR. Spornosť namietaného právneho záveru pripúšťa aj Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/190/2014. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2014, sp. zn. 3Obdo/67/2013, podľa ktorého oba inštitúty (úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov) treba odlišovať jednak ich podstatou, ako aj funkciami, s tým že na úrok z omeškania má veriteľ zákonný nárok. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 21. 08. 2014, sp. zn. 33Cdo/2012/2014 dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ), majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať vedľa seba. Taktiež podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. 07. 2014, sp. zn. 33Cdo/1401/2014: „Je súdna prax a odborná literatúra jednotná v tom, že zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, pričom úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti“. Obidva úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba, bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Poukázal na povinnosť dlžníka platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, čo konštatujú viaceré rozhodnutia krajských súdov SR (KS v Košiciach zo dňa 30. 08. 2017, sp. zn. 1Co/393/2016, KS v Žiline zo dňa 16. 02. 2016, sp. zn. 11Co/65/2016, uznesenie KS v Žiline zo dňa 14. 12. 2015, sp. zn. 11Co/457/2015, uznesenie KS v Košiciach zo dňa 24. 01. 2014, sp. zn. 4Cob/146/2013, rozsudok KS v Banskej Bystrici zo dňa 31. 10. 2013, sp. zn. 43Cob/186/2013, rozsudok KS v Prešove zo dňa 11. 10. 2012, sp. zn. 14Co/83/2012). Zároveň poukázal na ďalšie nedávne rozhodnutia krajských súdov SR, z ktorých vyplývajú obdobné právne závery (KS v Žiline zo dňa 29. 11. 2016, sp. zn. 11Co/344/2016, KS v Banskej Bystrici zo dňa 18. 08. 2016, sp. zn. 43Cob/129/2016, KS v Trenčíne zo dňa 24. 02. 2016, sp. zn. 19Co/472/2014). Z ustanovení § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 ObZ, nevyplýva povinnosť dlžníka platiť úroky iba do splatnosti úveru, simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania, a súčasne úrokom podľa § 502 ObZ, nie je zákonom vylúčené. Legitímnosť uplatneného nároku na zaplatenie úrokov po okamžitom zosplatnení úveru vyplýva prima facie zo samotného znenia § 502 a § 503 ObZ, bez potreby duplicitných dojednaní v Zmluve o úvere. Okamihom splatnosti úveru, resp. vyhlásením predčasnej splatnosti úveru v nadväznosti na porušenie dlžníkovej povinnosti splatiť poskytnutý úver riadne a včas, nemôže dôjsť k zániku práva veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok. Poukázal na nezodpovedné správanie žalovanej, ktorým vyvolala protiprávny stav, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnemu ukončeniu) zmluvy. Pretrvávajúci stav, keď žalovaná naďalej užíva (nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobca nimi nedisponuje, nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov, ktoré sú v právnej doktríne SR a ČR cenou za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a preto dlžník má platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t. j. do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Zároveň poukázal na interpretáciu inštitútu zmluvných úrokov vo viacerých publikáciách: Eliáš, K. a

kol.: Občiansky zákonník. Veľký akademický komentár. 2. svazek. Linde Praha, Praha 2008, s. 1482; ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. a kol.: Občiansky zákonník II. § 460 - 880; Komentár. 1. vydání, Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax. Komentár. III. zväzok. EUROUNION, Bratislava 2015, s. 2858; Fekete, I.: Občiansky zákonník. Veľký komentár. II. diel. EUKODEX, Bratislava 2011, s. 1976 a ďalšie. Vzhľadom na doktrínálne závery a rozhodovaciu prax nemožno akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky po zosplatnení úveru zákonným úrokom z omeškania a riadne zmluvným úrokom, pretože opačným výkladom by dochádzalo k neodôvodnenému zvýhodneniu žalovanej v neprospech veriteľa. Postavenie dlžníka by podľa záveru súdu prvej inštancie bolo lepšie v prípade porušenia záväzku, ako v prípade riadneho plnenia povinností. Predčasným zosplatnením úveru v dôsledku porušenia povinnosti žalovanou tak paradoxne dochádza k jej ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu, pretože namiesto povinnosti zaplatiť aj zmluvne dohodnuté úroky vo výške 7,79 % p. a. popri úrokoch z omeškania, by bola žalovaná povinná zaplatiť iba zákonný úrok z omeškania vo výške 5% p. a. Je preto neprijateľné, aby bol dlžník po zjavnom porušení povinnosti ekonomicky a právne zvýhodnený.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí (okrem iných) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami sporu zo strany súdu a právo na spravodlivé prejednanie veci, ktorého súčasťou je i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

11. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca uzavrel so žalovanou dňa 09. 09. 2014 Úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 20.000,- Eur k zmluve o stavebnom sporení č. XXXXXXXXX, s fixnou úrokovou sadzbou 7,79 % p. a., ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach vo výške 190,- Eur (vrátane príplatku na hromadné poistenie dlžnej sumy vo výške 6,- Eur). Splátka medziúveru bola prerozdelená na 0,27 % z cieľovej sumy použitých na sporenie a 0,65 % s cieľovej sumy bolo použitých na úhradu úrokov z poskytnutého medziúveru a poplatkov súvisiacich s medziúverom. Žalobca predmetný úver zosplatnil „Žiadosťou o okamžité splatenie úveru“ zo dňa 28. 12. 2016 a žalovanú vyzval na okamžité splatenie celého zostatku úveru v sume 19.985,10 Eur. Žalobca vyčíslil uplatňovanú pohľadávku vo výške 22.228,78 Eur na istinu v sume 19.985,10 Eur, na úroky v sume 366,56 Eur (od 29. 12. 2006 do 09. 11. 2017), na úroky z omeškania v sume 877,12 Eur (od 29. 12. 2016 do 09. 11. 2017). Okresný súd v bode 19. rozsudku uviedol, že žalobcovi nepriznal úrok z úveru vyčíslený od 29. 12. 2016 do 09. 11. 2017 vo výške 1.366,56 Eur, ktorý je vyčíslený po zosplatnení s

tým, že žalobcovi patria úroky z úveru len do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru a nepriznal mu úrok z úveru vo výške 7,79 % p. a. od 10. 11. 2017 do zaplatenia, úrok z omeškania žalobcovi priznal len z istiny a nie z úroku.

13. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca poskytol žalovanej (stavebnej sporiteľke) úver podľa zákona č. 310/1992 <. Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia Úverovej zmluvy, a to na základe Úverovej zmluvy, ktorú však treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Ide o právny vzťah medzi dodávateľom - podnikateľom a spotrebiteľom - občanom nepodnikateľom v súlade s ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ. <. Zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, ktorý musí nevyhnutne podliehať ex offio súdnej kontrole. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je pritom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii. S ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a na možnosti stanovovať jednostranne zmluvné podmienky cestou formulárových zmlúv, je pre takéto vzťahy charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený.

14. K bodu 19. odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu odvolací súd nad rámec poukazuje na petit žaloby žalobcu, v ktorom žalobca nepožadoval úrok z omeškania zo zmluvného úroku, uplatňoval úrok z omeškania iba z istiny v sume 19.985,10 Eur.

15. Ohľadne nepriznania zmluvných úrokov po zosplatnení odvolací súd uvádza, že ak sa súčasťou Úverovej zmluvy majú stať Všeobecné obchodné podmienky pre stavebné sporenie J., môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Je nevyhnutné, aby tieto súčasti boli v Úverovej zmluve o úvere konkretizované. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri úvere dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán.

16. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti o zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

17. Úlohou prvoinštančného súdu bude náležite sa vysporiadať s nárokmi žalobcu s prihliadnutím na obsah Úverovej zmluvy, Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie J.; zistiť, či sú zmluvné dojednania ohľadne žalobcom uplatnených nárokov po zosplatnení úveru dostatočne konkretizované v Úverovej zmluve, t.j. či z nich vyplýva dohoda strán ohľadne nároku žalobcu na úroky po zosplatnení úveru a či uvedené zmluvné dojednania majú všetky atribúty platného dojednania (§ 37 a nasl. OZ).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

19. Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu (prvý výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

20. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).